

Sofistler para karşılığında ders veren bilgi birikimi yüksek kişilerden oluşuyordu. Sokrates ile sofistlerin insan merkezli felsefi düşünceleri tartışan iki tarafı oluşturuyordu. Bu tartışmalar MÖ 6/MS 2. YY. felsefesi olarak doğa filozoflarının ilk neden (**arkhe**) tartışmaları sonrasında ortaya çıkmaya başlamıştır.

Sofistler siyaset ve hitabet alanında eğitimler veren ikna kabiliyeti yüksek bireylerden oluşuyordu. Bu bireyler ise kesin bilgi arayışının doğru olmadığı ve bilgide kesinliğin olamayacağını savunmuşlardır.

Buna karşılık kesin bilginin varlığını ve ahlaki bilgilerin kesin bilgiler olduğunu savunan Sokrates'ti. Hem Sokrates hemde sofistler hakkında edinilen bilgiler genel manası ile Platon'un (**Sokrates'in öğrencisi**) yazdığı diyalog eserlerinden derlenmiştir.

Kısaca Konu Başlıkları

- Sofistlerin Bilgi ve Ahlak Anlayışları
- Sokrates'in Bilgi ve Ahlak Anlayışları

Sofistlerin Bilgi ve Ahlak Anlayışları

Sofistler, insanın duyularının edindiği bilgilerde algı yanılgısı olduğunu savunurlar ve bu görüş özellikle **Protagoras ve Gorgias** tarafından savunulmaktadır. Buna örnek olarak suya batırılan düz çubuğun yamuk gözükmemesini gösterebiliriz.

Eğer duyuları kullanarak bilgi edinilmiş ise o bilginin hatalı olma ihtimali vardır. Bu da sofistler için kesin bilginin var olmadığı görüşünü doğuruyor. Sofistler, bilginin göreceli olduğunu ve kişiden kişiye farklılık göstereceğini savunurlar. Protagoras, "**İnsan her şeyin ölçüsüdür.**" sözü ile bir bilginin doğru yada yanlış olmasını her insanın kendisinin belirleyebileceğini

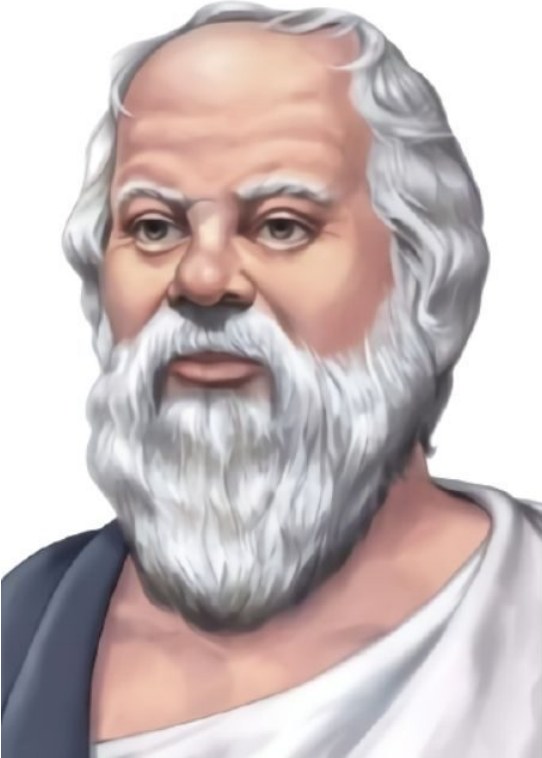
Bu PDF içerik Dilimiz.Gen.Tr sitesine aittir ve farklı bir web sitesinde tıklanabilir kaynak link verilmeden paylaşılması / görüntülenmesi yasaktır.

anlatmaktadır.

Gorgias, ise yine aynı **mantık** ile “**Hiçbir şey yoktur, olsa da bilemeyiz, bilsek de aktaramayız.**” sözünü söyleyerek tartışılacak yada uzlaşılacak hiçbir bilginin olmadığını belirtmiştir.

Bu görüşlerini aynı şekilde ahlak kavramı için de savunan Sofistler, iyi ve kötünün de bilgi gibi göreceli ve insanın kendi içinde anlaşılabileceğini savunmuşlardır. Bu bağlamda herkes kendi ahlaki değerlerini yaşayabilmektedir ve uyulması gereken ortak bir ahlaki yasa yoktur.

Sokrates'in Bilgi ve Ahlak Anlayışları

Sokrates

Sokrates

Sokrates, Antik Yunan filozofudur. Heykeltıraş Sophroniskos'un ve Ebe Fenarete'nin oğludur. Yunan Felsefesi'nin kurucularındandır. Özel yaşamına ilişkin fazla bir şey bilinmemekle beraber Sokrates; Platon ve Ksenophon'a kadar uzanan bir geleneğe göre kendisine üç çocuk veren Ksanthippi ile evlidir.

dilimiz.gen.tr

Sokrates, felsefenin yönteminin soru sormak ve tartışmak olduğunu savunmaktadır. Buna istinaden **“Sorgulanmamış yaşam, yaşamaya değmez.”** diyerek bu görüşünü desteklemiş ve hayatın sorgulanması gerektiğini anlatmaya çalışmıştır. Kapsamlı şekilde ahlak üzerine **felsefe** yapan ilk filozoflardan biridir Sokrates.

Platon, Aristoteles ve daha bir çok filozof Sokrates’in ahlak anlayışından etkilenmişlerdir. Sofistlerin **“doğru bilgi mümkün değildir”** görüşünü eleştiren Sokrates, ahlaki doğruların olduğunu ve bu doğruların göreceli olamayacağını savunmuştur.

Özetle Sokrates, ahlaksız insanların aynı zamanda bilgisiz insanlar olduğunu savunmuştur. Eğer bir insan kötülük yapıyor ise bunu bilmediği için yapıyordur çünkü insan özünde her zaman iyidir. Bu tartışma yöntemi ile insanların özünde var olan iyiliği ortaya çıkarmayı amaçlamıştır ve Sokrates’in bilgi görüşlerinin ana teması budur.

Sokrates, aklın gücü ile insanlara ilk etapta kendisinin hiçbir şey bilmediğini belirtir ve onlara basit bir soru sorarak tartışmayı başlatır. Sonrasında aldığı cevaplar doğrultusunda farklı sorular sorarak kendi cevaplarını sorgulamalarını ve doğruyu kendi içlerinde bulmalarını sağlardı. Bu tartışmada karşı tarafa ne kadar güçsüz ve dayanaksız fikirleri olduğunu hissettirirdi.

Sokratik yöntem diğer adı ile (**maiotik yöntem**) yani **“doğru bilgi kişinin akıl yürütmeleri ile doğurtulur”** gerçeğini bu tartışmalarda uygulardı.

Sokrates ve Sofistlerin Bilgi ile Ahlak Anlayışı | TYT Felsefe 2021

- [Facebook'ta paylaşmak için tıklayın \(Yeni pencerede açılır\)](#)
- [Twitter üzerinde paylaşmak için tıklayın \(Yeni pencerede açılır\)](#)
- [WhatsApp'ta paylaşmak için tıklayın \(Yeni pencerede açılır\)](#)
- [Pinterest'te paylaşmak için tıklayın \(Yeni pencerede açılır\)](#)
- [Tumblr'da paylaşmak için tıklayın \(Yeni pencerede açılır\)](#)

Bu PDF içerik [Dilimiz.Gen.Tr](#) sitesine aittir ve farklı bir web sitesinde tıklanabilir kaynak link verilmeden paylaşılması / görüntülenmesi yasaktır.

- [Reddit üzerinde paylaşmak için tıklayın \(Yeni pencerede açılır\)](#)
- [LinkedIn üzerinden paylaşmak için tıklayın \(Yeni pencerede açılır\)](#)
- [Yazdırmak için tıklayın \(Yeni pencerede açılır\)](#)